

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 21. september 2023
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Louise Møbius Heidt-
mann
Sagsnr.: 2023-0035-0345
Dok.: 2904874

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål M-P fra Folketingets Erhvervsudvalg

Samrådsspørgsmål M (til skatteministeren):

Er det ministerens vurdering, at der i sagen om rod med bankernes gældsinddrivelse er taget tilstrækkelige forholdsregler fra skattemyndighedernes side for at undgå, at de berørte skatteborgere ud fra forkerte gældsoplysninger fra bankerne har fået et for højt skattefradrag, som nu skal betales tilbage?

Samrådsspørgsmål N (til skatteministeren):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at skatteborgere kan komme endnu mere økonomisk i klemme, end de oprindeligt var, ved også at skulle tilbagebetale skat, fordi de har fået for højt et skattefradrag, som følge af at bankerne har indberettet forkerte gældsoplysninger til skattemyndighederne?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Sigurd Agersnap (SF), Pelle Dragsted (EL).

Samrådsspørgsmål O (til justitsministeren):

Er det ministerens vurdering, at der i sagen om rod med bankernes gældsinddrivelse er taget tilstrækkelige forholdsregler fra domstolens side for at undgå, at der ud fra forkerte gældsoplysninger fra banker afsiges forkerte domme og foretages uretmæssige retsfuldbyr-delseskridt i forbindelse med fogedsager, konkursager, gældssane-ringsager og i dødsboer?

Samrådsspørgsmål P (til justitsministeren):

Er det ministerens opfattelse, at det er en retsstat værdig, at så mange borgere kan have modtaget en dom eller kendelse om inddrivelse ba-seret på forkerte gældsoplysninger fra nogle af de største danske ban-ker og således kan komme endnu mere i klemme, end de i forvejen var?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Sigurd Agersnap (SF) og Pelle Drag-sted (EL).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålene.

Lad mig starte med at sige: Det er alvorligt og dybt kritisabelt, at flere af landets banker har vist sig at have uorden i deres gældsinddrivelse. Det burde ganske enkelt ikke kunne ske.

Det har betydet, at der er anvendt forkerte oplysninger i retssager, hvor borgerne har stået i en særligt sårbar situation.

[Har domstolene taget tilstrækkelige forholdsregler?]

Der bliver i spørgsmål O spurgt til, om der fra domstolenes side er taget tilstrækkelige forholdsregler for at undgå, at domstolene træffer afgørelser på baggrund af forkerte gældsoplysninger fra bankerne.

Der spørges specifikt til domstolenes behandling af fogedsager, konkurssager, gældssaneringssager og dødsbo-skiftesager.

De nævnte sagstyper har overordnet det til fælles, at en kreditor – i dette tilfælde en bank – kan gøre et økonomisk krav gældende, og at domstolene kun efterprøver kravets rigtighed, hvis der gøres indsigelse mod kravet.

Sådan er reglerne i dag, og sådan har reglerne været de seneste mange år.

Efter hvad vi ved, har domstolene ikke begået fejl i sagerne, og sagerne bør derfor ikke svække tilliden til domstolene.

Men det er klart, at sagerne skaber bekymring – ikke mindst for de mennesker, som er berørt af bankernes fejl.

Når det er sagt, mener jeg ikke, at vi bør ændre de gældende regler for domstolenes behandling af de her sager.

Det skyldes, at de gældende regler generelt fungerer godt. Og princippet om, at domstolene alene foretager en nøjere efterprøvelse af kravets rigtighed i de tilfælde, hvor der gøres indsigelse mod kravet, er både smidigt, fornuftigt og rimeligt.

Hvis domstolene i hver enkelt af de nævnte sagstyper i alle tilfælde skulle foretage en tilbundsgående undersøgelse af alle kravs rigtighed, ville det således indebære et behov for helt ekstraordinære yderligere ressourcer til domstolene.

En så stor byrde, som dette ville indebære, mener jeg ikke, at vi skal pålægge et i forvejen presset domstolssystem.

[Er konsekvenserne for borgerne en retsstat værdig?]

Der bliver i spørgsmål P spurgt til, om det er en retsstat værdig, at borgere kan have modtaget afgørelser fra domstolene baseret på forkerte gældsoplysninger fra banker.

Efter min opfattelse er det helt urimeligt, at borgere og virksomheder kan være havnet i en situation, hvor fejlbehæftede gældsoplysninger fra banker er blevet lagt til grund for domstolenes afgørelser.

Det burde som nævnt ikke kunne ske.

Det er også klart, at en sag som den her skal håndteres på en ordentlig måde.

Der skal ryddes op, og der skal findes en løsning, så de berørte modtager de penge, de måtte være berettiget til.

Men ansvaret for løsningen af den her opgave befinder sig først og fremmest hos de banker, der har sendt de forkerte gældsoplysninger til domstolene. Anderledes kan det ikke være.

Hertil kommer, at domstolene som bekendt er uafhængige, og at jeg derfor hverken kan eller vil blande mig i, hvordan de konkrete sager håndteres af retssystemet. Dog ved jeg, at domstolene er opmærksomme på problemerne og arbejder på at finde en løsning for de sager, der allerede har været behandlet ved domstolene.

[Domstolsstyrelsens arbejdsgruppe]

Som bekendt fandt Dansk Bank i 2020 ud af, at banken i op mod 16.000 sager havde sendt forkerte oplysninger til domstolene som følge af fejl i bankens inkassosystemer.

Siden er der også konstateret fejl i andre bankers gældsoplysninger.

Domstolene har – på baggrund af sagen om Danske Bank – nedsat en arbejdsgruppe, der i første omgang skal af-dække omfanget af sager med fejlbehæftede oplysninger for herefter at finde en vej til at håndtere sagerne rigtigt.

Når der er fejl i det grundlag, som domstolene træffer af-gørelse på baggrund af, er vejen til at få rettet op på fejlen gennem genoptagelse af sagen.

Om sagerne så kan og skal genoptages ved domstolene, vil afhænge af arbejdsgruppens resultater og en dommers konkrete vurdering fra sag til sag.

Domsstolsstyrelsen er derfor i dialog med de berørte ban-ker for at få et overblik over antallet af sager, typerne af sager og sagernes geografiske fordeling ved retterne.

Arbejdsgruppen har endnu ikke afsluttet sit arbejde.

Det skyldes, at de involverede banker fortsat er ved at undersøge fejlenes nærmere karakter og omfang.

Det er arbejdsgruppens målsætning, at der i videst muligt omfang sikres en ensartet og effektiv behandling af de eventuelle genoptagelsessager ved domstolene.

Det gælder både de sager, som bankerne i dag er bekendt med, og de sager, som måtte blive opdaget i forbindelse med bankernes fortsatte undersøgelser.

Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at sige noget om, hvorvidt og i givet fald hvordan sagerne fremadrettet vil påvirke domstolene, herunder domstolenes økonomi.

Justitsministeriet har anmodet Domsstolsstyrelsen om løbende at blive holdt orienteret om arbejdsgruppens arbejde og resultaterne heraf.

Når arbejdsgruppens resultater foreligger, vil jeg i samarbejde med mine embedsfolk forholde mig til, om der er behov for tiltag på området.

[Afslutning]

Her til sidst vil jeg gerne understrege, at det er vigtigt for mig, at der findes en løsning, så de berørte borgere modtager de penge, de måtte være berettiget til, og sagerne får den rette behandling.

Jeg har med andre ord en klar forventning om, at de involverede banker medvirker til hurtigt at rette op på den uorden, de har skabt.

Det tillader jeg mig at gå ud fra, at bankerne er enige i.

Tak for ordet.